

ΠΟΛ.1160/17.7.2015

Κοινοποίηση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και του άρθρου 2 του ν. 4334/2015 (ΦΕΚ 80 Α716.7.2015), που αφορά «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ)»

Αθήνα, 17.7.2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Φ.Π.Α.
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΜΗΜΑ Ζ' - ΚΦΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Σίνα 2-4

Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Ν. Σαϊτάνης Τ. Σφελινιώτη Σ. Κουρβετάρη Ε. Φραγκούλη

Τηλέφωνο: 210- 3645378

2103638878 2103638878

Fax: 210-3645413

e-mail: fpa.a1@1992.syzefxis.gov.gr

Β. ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ και Ε.Φ.Κ

1. Δ/ΝΣΗ Ε.Φ.Κ και Φ.Π.Α

ΤΜΗΜΑ Δ': ΦΠΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ - ΕΞΑΓΩΓΩΝ

2. Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ και ΤΕΛΩΝ. ΟΙΚΟΝ. ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ -
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10

101 84 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Δ. Ζορμπάνος Χ. Γεώργα Ε. Μπίρμπιλα Γ. Χαβουτσάς

Τηλέφωνα: 210 69.87.469 210 69.87.469, 409 210 69.87.475, 484, 485 210
36.45.378

Fax: 210 69.87.408

E - mail: vat-customs@2001. syzefxis.gov.gr

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΠΟΛ 1160/2015

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και του άρθρου 2 του ν. [4334/2015](#) (ΦΕΚ 80 Α716.7.2015), που αφορά «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ)».

Σχετικά με το παραπάνω θέμα, σας κοινοποιούμε τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 1](#) και του [άρθρου 2](#) του ν. [4334/2015](#) (ΦΕΚ 80 Α'/16.7.2015), που αφορά «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ)» και παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

1. Με την περίπτωση α' της [παραγράφου 1 του άρθρου 1](#) του προαναφερόμενου νόμου, αντικαθίσταται η [παράγραφος 1 του άρθρου 21](#) του Κώδικα Φ.Π.Α. (κυρ. ν. [2859/2000](#) ΦΕΚ 248 Α), και καθορίζεται σε 6% ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, αντί του συντελεστή 6,5% που προβλεπόταν με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Κατόπιν αυτού, οι ισχύοντες συντελεστές Φ.Π.Α. είναι οι εξής:

α) ο κανονικός συντελεστής παραμένει σε 23%,

β) ο μειωμένος συντελεστής που εφαρμόζεται για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του [Παραρτήματος III](#) του Κώδικα ΦΠΑ παραμένει σε 13%,

γ) ο συντελεστής για τον οποίο προβλεπόταν περαιτέρω μείωση κατά 50% για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες του [Παραρτήματος III](#) του Κώδικα ΦΠΑ από 6,5%, μειώνεται σε 6%.

Επισημαίνεται ότι, κατόπιν της ανωτέρω διάταξης και σύμφωνα με την [παράγραφο 4 του άρθρου 21](#) του Κώδικα ΦΠΑ, οι μειωμένοι κατά 30% συντελεστές που ισχύουν στα νησιά του Αιγαίου διαμορφώνονται αντίστοιχα σε 16%, 9%, και 4%.

2. Με την περίπτωση γ' της [παραγράφου 1 του άρθρου 1](#) του προαναφερόμενου νόμου, αντικαθίσταται το [Παράρτημα III](#) του Κώδικα ΦΠΑ (ν. [2859/2000](#)), με το οποίο προβλεπόταν τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονταν στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ 13% και 6,5%. Με το νέο [Παράρτημα III](#), περιορίζονται τα εν λόγω αγαθά και οι υπηρεσίες που θα υπάγονται εφεξής στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ 13% και 6%. Σύμφωνα με τον Κεφάλαιο Α' Αγαθά του νέου [Παραρτήματος III](#), τα βασικά αγαθά παραμένουν στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ 13% και 6%, όπως ψωμί, γάλα, κρέας (πλην των βοοειδών), ψάρια, ελαιόλαδο, τυριά, ζυμαρικά, άλευρα, δημητριακά, λαχανικά, φάρμακα, βιβλία, ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, αγαθά για αναπήρους. Ειδικότερα, όσον αφορά την εφαρμογή των συντελεστών ΦΠΑ στα αγαθά, σας διευκρινίζουμε τα ακόλουθα :

α) Σε συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγονται τα ακόλουθα προϊόντα :

- κρέατα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα από χοιροειδή, προβατοειδή ή αιγοειδή, πετεινούς, κόττες, γαλοπούλες και κουνέλια,
- ψάρια, φιλέτα και σάρκα ψαριών, νωπά διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα και από τα μαλάκια (σουπιές, χταπόδια και καλαμάρια),
- γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα,
- φυτά ζωντανά, μοσχεύματα και μπόλια,
- λαχανικά, καρποί και φρούτα βρώσιμα,
- δημητριακά, άμυλα και προϊόντα αλευροποιίας,
- ελαιόλαδο,
- παρασκευάσματα για τη διατροφή των παιδιών,

- ψωμί
- ζυμαρικά,
- νερά φυσικά,
- φαρμακευτικά προϊόντα,
- καθετήρες, σύριγγες, είδη και συσκευές ορθοπεδικής,
- ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο του Κεφαλαίου 27 του Δασμολογίου,
- είδη για αναπήρους.

β) Σε συντελεστή ΦΠΑ 23% μετατάσσονται τα ακόλουθα προϊόντα :

- ορισμένα ζωντανά ζώα,
- κρέατα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα από βοοειδή, κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων,
- μαλακόστρακα και μαλάκια (εκτός από χταπόδια, σουπιές και καλαμάρια), συκώτια, αυγά και σπέρματα,
- άνθη,
- καφές, τσάι, ματέ και μπαχαρικά,
- μαστίχα, πηκτικές και πηκτινικές ενώσεις,
- λάδια (εκτός από το ελαιόλαδο),
- παρασκευάσματα κρεάτων, ψαριών, μαλακίων και μαλακοστράκων,
- ζάχαρη και παρασκευάσματα ζάχαρης,
- κακάο και παρασκευάσματα κακάου,
- παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα και το γάλα,
- παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων,
- διάφορα παρασκευάσματα διατροφής,
- ξύδια και υποκατάστατα αυτών,
- απορρίματα βιομηχανιών διατροφής και τροφές για τη διατροφή των ζώων,
- αλάτι και θαλασσινό νερό,
- ορισμένα ραδιενεργά στοιχεία και ισότοπα
- καυσόξυλα,
- λιπάσματα,
- εντομοκτόνα,
- προφυλακτικά,
- σερβιέτες και λοιπά είδη για την υγιεινή της γυναίκας,
- κτηνοτροφικά προϊόντα,
- ορισμένα είδη για αναπήρους

γ) Όσον αφορά τον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ :

Ο υπερμειωμένος συντελεστής αναπροσαρμόζεται από 6,5% σε 6% και ισχύει για :

- τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 καθώς και τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002,
- τα βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901 και τα βιβλία για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903,
- τις εφημερίδες και τα περιοδικά της δασμολογικής κλάσης 4902.

Ο υπερμειωμένος συντελεστής για τα νησιά διαμορφώνεται σε 4%.

Σημειώνεται ότι για την εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στις κατηγορίες αγαθών που προσδιορίζονται στο [Παράρτημα III](#) του Κώδικα ΦΠΑ

χρησιμοποιούνται οι διατάξεις του Δασμολογίου της Ε.Ε για την κατάταξη των προϊόντων στον οικείο κωδικό ονοματολογίας.

Για την εφαρμογή των συντελεστών ΦΠΑ, παρατίθενται, συνημμένα, πίνακες :
- αντιστοίχισης των παραγράφων του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ με τις αντίστοιχες τροποποιήσεις
- προϊόντων και κωδικών ονοματολογίας που παραμένουν σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ 13% και 6% καθώς και προϊόντων και κωδικών ονοματολογίας που μετατάσσονται από τον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23%.

3. Σε ό,τι αφορά την κατά 30% μείωση των συντελεστών στα νησιά του Αιγαίου, όπως αυτά καθορίζονται στο [άρθρο 21](#) του Κώδικα ΦΠΑ, παραμένει ως έχει, μέχρι τους οριζόμενους από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου χρόνους.

4. Οποιοδήποτε στοιχείο εκδίδεται με ημερομηνία έκδοσης την ημερομηνία έναρξης ισχύος των νέων συντελεστών και εφεξής, ο ΦΠΑ θα υπολογίζεται με τους νέους συντελεστές, ανεξάρτητα αν αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο διάστημα.

5. Σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται από την έναρξη ισχύος του ν. [4334/2015](#) και αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτή, υπολογίζεται ΦΠΑ με τους νέους συντελεστές. Εφόσον συντρέχει λόγος έκδοσης παραστατικού για την ακύρωση συναλλαγής, (π.χ. λογιστικού σημειώματος, κλπ), πρέπει να αναγράφεται σε αυτό ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ που είχε η αρχική συναλλαγή, ανεξάρτητα της ημερομηνίας έκδοσής του, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή ακυρώνεται η συναλλαγή στο σύνολό της. Σε περίπτωση εκ παραδρομής εφαρμογής μεγαλύτερου συντελεστή ΦΠΑ, π.χ. 23% αντί 13%, σε χονδρική πώληση αγαθών, υπάρχει δυνατότητα (σύμφωνα με το [άρθρο 8](#) του ν. [4308/2014](#) και την εγκύκλιο [ΠΟΛ.1003/31.12.2014](#)) να εκδοθεί πιστωτικό σημείωμα μόνο για τη διόρθωση του ΦΠΑ.

6. Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Β' «Υπηρεσίες» του [Παραρτήματος ΙΙΙ](#), όπως αντικαταστάθηκε με το νέο νόμο, περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες οι οποίες από την έναρξη ισχύος του ν. [4334/2015](#), εκτός αν ορίζεται άλλη ημερομηνία στις επιμέρους διατάξεις, υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% ή, εφόσον υπάρχει ειδική πρόβλεψη, στον υπερμειωμένο συντελεστή 6%. Υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στο εν λόγω Παράρτημα υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23%.

7. Συγκεκριμένα, τρεις περιπτώσεις υπηρεσιών παραμένουν στο [Παράρτημα ΙΙΙ](#). Πρόκειται για:

α. Τα εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) για θεατρικές παραστάσεις, τα οποία εξακολουθούν να υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, ο οποίος διαμορφώνεται σε 6% (περ.1).

Δεδομένου ότι η προβλεπόμενη από τις [παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 21](#) του Κώδικα ΦΠΑ μείωση των συντελεστών ΦΠΑ κατά 30% σε συγκεκριμένες νησιωτικές περιοχές εξακολουθεί να ισχύει ως έχει έως και 30.09.2015, ο συντελεστής ΦΠΑ για τα εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις της μείωσης της [παραγράφου 5 του άρθρου 21](#) του Κώδικα ΦΠΑ

διαμορφώνεται σε 4%.

β. Τη διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα, που υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή 13% από 01.10.2015 (περ. 2).

γ. Την παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά, που παραμένουν στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% ή, αντίστοιχα, 9% στις νησιωτικές περιοχές.

δ. Οι υπηρεσίες που περιλαμβάνονταν στο Κεφ. Β' του Παραρτήματος ΙΙΙ, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με την [παρ. 1.γ' του άρθρου 1](#) του ν. [4334/2015](#), μετατάσσονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ. Πρόκειται για:

α. Τις κάθε είδους μεταφορές προσώπων στο εσωτερικό της χώρας (χερσαίες, εναέριες και θαλάσσιες), ανεξάρτητα από το μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται (μέσα μαζικής μεταφοράς, επιβατηγά δημοσίας χρήσης αυτοκίνητα - ΤΑΞΙ, πλωτά μέσα κλπ).

β. Τα εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) για κάθε είδους εκδηλώσεις, όπως αθλητικές, πολιτιστικές, εμπορικές, μουσικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικού χαρακτήρα, καθώς και για λούνα παρκ, ζωολογικούς κήπους, παιδότοπους κλπ, εκτός από τα εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων.

γ. Τα τέλη για τη λήψη ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

δ. Τις υπηρεσίες συγγραφέων, συνθετών, καλλιτεχνών και ερμηνευτών έργων τέχνης, καθώς και τα δικαιώματα αυτών.

ε. Τις υπηρεσίες για τη γεωργική παραγωγή, οι οποίες παρέχονται από υποκειμένους του κανονικού καθεστώτος.

στ. Τις υπηρεσίες εστίασης (αναλύεται κατωτέρω).

ζ. Τις υπηρεσίες από φιλανθρωπικούς οργανισμούς ή οίκους ευγηρίας, στις περιπτώσεις που δεν απαλλάσσονται με το [άρθρο 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ.

η. Τις υπηρεσίες και τις παραδόσεις των συναφών ειδών από γραφεία κηδειών και επιχειρήσεις αποτέφρωσης νεκρών.

θ. Τις ιατρικές και οδοντιατρικές υπηρεσίες, εφόσον δεν απαλλάσσονται με το [άρθρο 22](#) (αναλύεται κατωτέρω).

ι. Τις υπηρεσίες οδοκαθαρισμού, αποκομιδής, ταφής και ανακύκλωσης απορριμμάτων καθώς και επεξεργασίας αποβλήτων, εκτός από αυτές που παρέχονται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην [παραύραφο 2 του άρθρου 3](#) του Κώδικα ΦΠΑ.

κ. Τις επισκευές, επιδιορθώσεις, υπηρεσίες φασόν και γενικά τις κάθε είδους εργασίες

επί αγαθών, ανεξάρτητα από το συντελεστή ΦΠΑ στον οποίο υπάγεται το αγαθό βάσει της δασμολογικής κλάσης στην οποία κατατάσσεται.

κα. Τις εργασίες στο πλαίσιο ανακαίνισης και επισκευής παλαιών ιδιωτικών κατοικιών.

Επομένως, όλες οι ανωτέρω αναφερόμενες υπηρεσίες υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ.

9. Ειδικά, όσον αφορά στις ιατρικές υπηρεσίες, διευκρινίζεται ότι στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ υπάγονται οι ιατρικές υπηρεσίες οι οποίες δεν εμπίπτουν στις σχετικές απαλλαγές των περιπτώσεων δ' και ε' της [παρ. 1 του άρθρου 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ, όπως ισχύουν και έχουν ερμηνευθεί με την εγκύκλιο [ΠΟΛ.1100/24.6.2010](#). Για παράδειγμα, οι υπηρεσίες των ιδιωτικών κλινικών προς νοσηλευόμενους ασθενείς, καθώς και οι ιατρικές υπηρεσίες που εξυπηρετούν αισθητικούς σκοπούς υπάγονται στο συντελεστή ΦΠΑ 23%.

10. Επίσης, σε ό,τι αφορά στην εστίαση, επισημαίνεται ότι στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ υπάγονται ανεξαιρέτως όλες οι υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται από κάθε είδους επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως των ειδών που καταναλώνονται επιτοπίως (π.χ. χρέωση νερού, γάλακτος, ψωμιού, αναψυκτικών, καφέδων, φαγητών κλπ με συντελεστή 23%). Όσον αφορά στις παραδόσεις αγαθών (γενικά τροφίμων τυποποιημένων ή μη, γευμάτων, αρτοποιημάτων, ψωμιού, γλυκών, νερού, αλκοολούχων ή μη ποτών, χυμών, καφέδων και λοιπών ροφημάτων κλπ) που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις εστίασης, δηλαδή στις απλές πωλήσεις ειδών εστίασης που δεν σερβίρονται για επιτόπια κατανάλωση από τους πελάτες, αλλά είτε παραλαμβάνονται από τους πελάτες για κατανάλωση εκτός των επιχειρήσεων εστίασης, είτε αποστέλλονται καθ' υπόδειξη του πελάτη, εφαρμόζεται ο συντελεστής ΦΠΑ στον οποίο υπάγεται κατά περίπτωση το παραδιδόμενο αγαθό (π.χ. 13% για το νερό, το γάλα, καθώς και για το ψωμί εφόσον χρεώνεται χωριστά, 23% για τα γλυκά, τα λοιπά αρτοποιήματα, τους καφέδες κλπ).

11. Επιπλέον, προς αποφυγήν καταστρατηγήσεων, σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες καλλιτεχνών υπάγονται σε κάθε περίπτωση στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, ανεξάρτητα από τον τρόπο ορισμού των αμοιβών τους (π.χ. ως ποσοστό επί των εσόδων από εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων).

12. Δεδομένου ότι, όπως προβλέπεται στο [άρθρο 21, παρ. 2](#) του Κώδικα ΦΠΑ, στην παροχή υπηρεσιών εφαρμόζονται οι συντελεστές που ισχύουν κατά το χρόνο που ο φόρος καθίσταται απαιτητός σύμφωνα με το [άρθρο 16](#) του ίδιου Κώδικα, στην περίπτωση υπηρεσιών που η παροχή τους ξεκίνησε πριν την έναρξη ισχύος του ν. [4334/2015](#) αλλά ολοκληρώνεται μετά την ημερομηνία αυτή, ή στην περίπτωση που έχουν παρασχεθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. [4334/2015](#), όμως το νόμιμο παραστατικό εκδίδεται μετά την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που επιτρέπουν την έκδοση του παραστατικού σε χρόνο μεταγενέστερο της παροχής τους, κατά την τιμολόγηση εφαρμόζεται ο ισχύων συντελεστής ΦΠΑ που αναλογεί στο είδος των υπηρεσιών από την έναρξη ισχύος του ν. [4334/2015](#) και εφεξής.

13. Με τη διάταξη της [παρ. 1.β' του άρθρου 1](#) του ν. [4334/2015](#) αντικαθίσταται η

περίπτωση ιβ' της [παραγράφου 1 του άρθρου 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ. Σύμφωνα με τη νέα διάταξη απαλλάσσονται από το ΦΠΑ η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης γενικά και οι στενά συνδεδεμένες με αυτή παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που παρέχονται από δημόσια εκπαιδευτήρια ή από άλλα πρόσωπα αναγνωρισμένα από την, κατά περίπτωση, αρμόδια αρχή, εκτός από τα φροντιστήρια όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και τα κέντρα εκμάθησης ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

14. Επί της ουσίας, περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής για τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο εσωτερικό της χώρας, με την ρητή εξαίρεση των φροντιστηρίων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, καθώς και των κέντρων εκμάθησης ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών από τους οργανισμούς που θεωρούνται ότι παρέχουν απαλλασσόμενη από το ΦΠΑ εκπαίδευση.

15. Η εξαίρεση από την απαλλασσόμενη εκπαίδευση αφορά στις επιχειρήσεις που παρέχουν στις εγκαταστάσεις τους φροντιστηριακή εκπαίδευση κάθε είδους και βαθμίδος, υπηρεσίες εκμάθησης ξένων γλωσσών και εκπαίδευση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ανεξαρτήτως του τίτλου τους (φροντιστήριο, αναγνωστήριο, σχολή, ινστιτούτο, κέντρο κλπ) και τον αριθμό μαθητών των τμημάτων τους (π.χ. ολιγάριθμα ή κλειστά τμήματα). Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που οι ανωτέρω υπηρεσίες παρέχονται ηλεκτρονικά.

16. Σημειώνεται ότι ο εφαρμοστέος συντελεστής ΦΠΑ στις υπηρεσίες εκπαίδευσης που δεν απαλλάσσονται με το [άρθρο 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ είναι ο κανονικός (23% ή 16% στις νησιωτικές περιοχές), δεδομένου ότι από τις κοινοτικές διατάξεις (Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας [2006/112/ΕΚ](#) του Συμβουλίου) δεν επιτρέπεται η υπαγωγή των υπηρεσιών εκπαίδευσης σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

17. Για την υπαγωγή τους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, οι ανωτέρω επιχειρήσεις οφείλουν να υποβάλουν δήλωση μεταβολών εντός δέκα ημερών από την έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων, έχοντας πλέον όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προβλέπονται για τους υποκειμένους στο φόρο από τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ, όπως υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ, δικαίωμα έκπτωσης ΦΠΑ εισροών κλπ. Κατά αυτόν τον τρόπο εξορθολογίζεται η λειτουργία του συστήματος ΦΠΑ ως γενικού φόρου κατανάλωσης και διασφαλίζεται για τις εν λόγω επιχειρήσεις η ουδετερότητα του φόρου μέσω του δικαιώματος έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους, αντί της ενσωμάτωσης του φόρου αυτού στο κόστος των υπηρεσιών τους.

18. Σημειώνεται ότι στην έννοια της απαλλασσόμενης από το ΦΠΑ εκπαίδευσης της περίπτωσης ιβ' της [παραγράφου 1 του άρθρου 22](#) εξακολουθεί να εμπίπτει η προσχολική εκπαίδευση (νηπιαγωγεία, βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί), η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση, η πανεπιστημιακή εκπαίδευση, καθώς και η επαγγελματική εκπαίδευση, επιμόρφωση ή επανακατάρτιση, ανεξάρτητα αν παρέχονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, με την επιφύλαξη της αναγνώρισης του φορέα εκπαίδευσης από αρμόδια αρχή, εφόσον προβλέπεται από σχετικό νομικό πλαίσιο.

Επίσης, εξακολουθούν να απαλλάσσονται από το ΦΠΑ οι αναγνωρισμένες από το κράτος σχολές χορού, δραματικής τέχνης και κινηματογραφίας και οι μουσικές σχολές και τα ωδεία.

19. Επίσης, σύμφωνα με την περίπτωση ιγ' της [παραγράφου 1 του άρθρου 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ, απαλλάσσονται από το ΦΠΑ τα ιδιαίτερα μαθήματα που παραδίδονται από εκπαιδευτικούς κατ' οίκον και υποβοηθούν τους μαθητές στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους κατά την φοίτησή τους στις τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης.

20. Προσαρμογή των μηχανογραφικών συστημάτων και των φορολογικών ταμειακών μηχανών στους νέους συντελεστές.

Όσον αφορά τις αποδείξεις που εκδίδονται με τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής ή συστήματος, η αναγραφή των αξιών - τιμών που εμπεριέχουν πλέον ποσό Φ.Π.Α. με τους νέους συντελεστές, δύνανται να αναγράφονται με άμεση πληκτρολόγηση.

Για τη διευκόλυνση των χρηστών παρέχεται η δυνατότητα προσαρμογής των μηχανογραφικών συστημάτων και των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών του ν. [1809/1988](#), μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Σε όσες περιπτώσεις δεν είναι άμεση η προσαρμογή τους και μέχρι την προσαρμογή αυτών, στα ποσά που αναγράφονται στις αποδείξεις λιανικής πώλησης, δε λαμβάνεται υπόψη ο τυχόν αναγραφόμενος παραπλεύρως αυτών, παλαιός συντελεστής ΦΠΑ.

Μέχρι να ολοκληρωθεί η προσαρμογή των συστημάτων, η εγγραφή στα τηρούμενα βιβλία του εσόδου και του Φ.Π.Α. θα γίνεται αφού επανυπολογισθούν τα δεδομένα που αναγράφονται στα Δελτία Ημερήσιας Κίνησης «Ζ» ή στα Δελτία Περιοδικής (Μηνιαίας) Αναφοράς Ανάγνωσης Φορολογικής Μνήμης με τους νέους συντελεστές Φ.Π.Α. Τα νέα ποσά μετά τον επανυπολογισμό, αναγράφονται εμφανώς επί των ανωτέρω δελτίων ή επί ιδιαίτερου λογιστικού σημειώματος που επισυνάπτεται σ' αυτά κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που γίνεται χρήση Περιοδικής (Μηνιαίας) Αναφοράς Ανάγνωσης Φορολογικής Μνήμης για την καταχώρηση της μηνιαίας εγγραφής των εσόδων του μηνός !ουλίου στα τηρούμενα βιβλία, εκδίδονται δύο διαφορετικά δελτία περιοδικής αναφοράς, ένα για το διάστημα προ της προσαρμογής και ένα με τους νέους συντελεστές ΦΠΑ.

Επισημαίνεται ότι για την ρύθμιση - προσαρμογή των φορολογικών ταμειακών μηχανών και συστημάτων δεν απαιτείται, ούτε είναι απαραίτητη η επέμβαση ή η παρουσία εξουσιοδοτημένου τεχνικού. Για τη ρύθμιση - προσαρμογή ο κάτοχος - χρήστης ακολουθεί τις οδηγίες που αναγράφονται στο συνοδευτικό εγχειρίδιο οδηγιών και χρήσης της μηχανής και δύναται να λαμβάνει τηλεφωνικές οδηγίες από το δίκτυο τεχνικής υποστήριξης της μηχανής που χρησιμοποιεί.

Παρέχεται επίσης η δυνατότητα για τα φορολογικά στοιχεία για λιανικές πωλήσεις, όταν εκδίδονται από χειρόγραφα στελέχη ή από μηχανογραφικά έντυπα με εκτυπωμένο τον εμπεριεχόμενο συντελεστή ΦΠΑ, να εκδίδονται μέχρι την προσαρμογή, με χειρόγραφη αναγραφή των δεδομένων, είτε με εμφανή διαγραφή επί των μηχανογραφικών εντύπων των δεδομένων που χρήζουν αλλαγής λόγω των νέων συντελεστών Φ.Π.Α. και αναγραφής τους, χειρόγραφα ή με έντυπο τρόπο.

Σε περίπτωση ύπαρξης στοιχείων με προεκτυπωμένα τα δεδομένα της συναλλαγής, οι

σχετικές μεταβολές δύνανται να γίνονται χειρόγραφα ή με έντυπο τρόπο μέχρι εξάντλησης των αποθεμάτων.

Τέλος, οι φορολογικές αρχές να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της προσαρμογής με σχετική ανεκτικότητα σύμφωνα και με τα παραπάνω αναφερόμενα, και να ελέγχουν, μεταξύ άλλων, την ορθότητα της καταχώρησής στα τηρούμενα βιβλία και της απόδοσης Φ.Π.Α.

21. Η εφαρμογή των νέων συντελεστών έχει έναρξη ισχύος από τη δημοσίευση του ν. [4334/2015](#). Ωστόσο σύμφωνα με την από 16 Ιουλίου 2015 ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών «προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς του ΦΠΑ, το Υπουργείο Οικονομικών θα προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες ώστε η εφαρμογή των νέων διατάξεων να ξεκινήσει από τη Δευτέρα 20/7/2015».

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΒΒΑΙΔΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ⁽¹⁾

- Κρέατα:

Κρέας χοιρινό⁽²⁾ νωπό, κατεψυγμένο ή διατηρημένο με απλή ψύξη, συσκευασμένο ή μη, ολόκληρο, σε τεμάχια ή μέρη, με κόκαλα ή μη: (Δ.Κ. EX0203): 13%

Σουβλάκι χοιρινό κρεοπωλείου χωρίς προσθήκες ή άλλη επεξεργασία: 13%

Σουβλάκι χοιρινό κρεοπωλείου με προσθήκες π.χ. αλατισμένο, με ελιές, πιπεριές, ντομάτες, μπέικον κλπ, ή προψημένο ή αλλιώς παρασκευασμένο.: 23%

Κιμάς μεικτός π.χ. χοιρινό - μοσχάρι: κατά περίπτωση ανάλογα με την περιεκτικότητα - άνω του 50% χοιρινό: 13%, αλλιώς: 23%

Μπριζόλες χοιρινές, νωπές, κατεψυγμένες ή διατηρημένες με απλή ψύξη, όχι αλλιώς επεξεργασμένες (Δ.Κ. EX0203): 13%

Τεμάχια κοτόπουλου, π.χ. στήθος ή μπούτι, κατεψυγμένο ή διατηρημένο με απλή ψύξη, συσκευασμένο ή μη, αλλά όχι αλλιώς επεξεργασμένο (Δ.Κ. EX 0207): 13%

Τεμάχια κοτόπουλου παναρισμένα, ψημένα ή προψημένα ή αλλιώς επεξεργασμένα (Δ.Κ. EX1602): 23%

Εντόστια, λουκάνικα, λαρδί, μπέικον, αλλαντικά κλπ. από οποιοδήποτε κρέας (1601, EX0209): 23%

Κρέας αλατισμένο, αποξηραμένο ή καπνιστό (Δ.Κ.ΕΧ 0210): 23%

Κιμάς χοιρινός νωπός, διατηρημένος με απλή ψύξη ή κατεψυγμένος, χωρίς περαιτέρω προσθήκες ή επεξεργασία (Δ.Κ.ΕΧ 0203): 13%

Μπιφτέκια από χοιρινό κρέας, παραγεμισμένα (π.χ. με τυρί), κατεψυγμένα, νωπά, με απλή ψύξη, ψημένα ή προψημένα, ή αλλιώς επεξεργασμένα (Κεφ. 16): 23%

Κρέας από μοσχάρι, σε οποιαδήποτε μορφή: (Δ.Κ. 0202, 0203): 23%

Κρέας από: άλογο, φραγκόκοτες, πάπιες, χήνες, περιστέρια και λοιπά πτηνά, φάλαινες, φώκιες, τάρανδο, κυνηγιού (πλην κουνελιού), βατράχου, ερπετών κλπ., σε οποιαδήποτε μορφή, βρώσιμα (Δ.Κ.ΕΧ0207, ΕΧ0208): 23%

Πατέ, φουά γκρά κλπ. 23%

Έντερα, κύστες, στομάχια ζώων, τένοντες, κατάλοιπα ψαριών, σπόγγοι φυσικοί και παρόμοια (0504, 0511): 23%

Κονσέρβες και λοιπά παρασκευάσματα διατροφής κάθε είδους από κρέας κάθε τύπου (Κεφ. 16): 23%

(²)όπου αναφέρεται ο όρος «χοιρινό», το παράδειγμα ισχύει κατ' αντιστοιχία και για τα λοιπά κρέατα που αναφέρονται στην παρ. 1 του Παρ. ΙΙΙ Ν.2960/00, ήτοι: κοτόπουλο, γαλοπούλα, αρνί, κατσίκι και κουνέλι.

- Ψάρια - υδρόβια :

Ψάρια ζωντανά κάθε είδους (0301): 23%

Ψάρια κάθε είδους, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα (0302, ΕΧ0303): 13%

Φιλέτα ή άλλη σάρκα ψαριών κάθε είδους, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, όχι αλεσμένα (ΕΧ0304): 13%

Συκώτια, αυγά και σπέρματα ψαριών (π.χ. χαβιάρι): 23%

Ψάρια κάθε είδους, φιλέτα και σάρκα ψαριών, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά, αλεσμένα, ή αλλιώς επεξεργασμένα (ΕΧ0304, 0305): 23%

Αλεύρια και σκόνες ψαριών βρώσιμα: 23%

Πτερύγια, κεφάλια, ουρές, πτερύγια, εντόσθια κλπ. ψαριών, βρώσιμα (ΕΧ0305): 23%

Μαλακόστρακα κάθε είδους, όπως караβίδες, αστακοί, καβούρια, γαρίδες κλπ., σε οποιαδήποτε μορφή, αλεύρια και σκόνες αυτών (0306): 23%

Χταπόδια, καλαμάρια, θράψαλα (καλαμαράκια) και σουπιές, νωπά, διατηρημένα με

απλή ψύξη ή κατεψυγμένα (EX0307): 13%

Χταπόδια, καλαμάρια, θράψαλα (καλαμαράκια) και σουπιές, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά ή αλλιώς επεξεργασμένα, αλεύρια και σκόνες αυτών (EX0307): 23%

Άλλα μαλάκια και ασπόνδυλα υδρόβια, όπως μύδια, στρείδια, χτένια, σαλιγκάρια, κυδώνια, μέδουσες, αχινοί κλπ., σε οποιαδήποτε μορφή (EX0307, 0308): 23%

Ψάρια και κάθε άλλο είδος του κεφαλαίου 3, ψημένα ή προψημένα: 23%

Κονσέρβες και λοιπά παρασκευάσματα διατροφής κάθε είδους από ψάρια, μαλακόστρακα και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια (Κεφ. 16): 23%

Γαλακτοκομικά, μέλι και αυγά:

Γάλα φρέσκο ή συμπυκνωμένο, έστω και με προσθήκη ζάχαρης (π.χ. εβαπορέ) (EX0401, EX0402): 13%

Γάλα σε σκόνη (EX040, EX0402): 13%

Ροφήματα με βάση το γάλα, π.χ. γάλα με κακάο ή με προσθήκη αρωματικών ή άλλων ουσιών (π.χ. ροφήματα με γάλα με γεύση φράουλας ή μπανάνας, με καφέ, με καραμέλα, με γεύση βανίλια κλπ.), σε οποιαδήποτε μορφή (EX2202): 23%

Κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) (EX0401, EX0402): 13%

Βούτυρο γάλακτος και άλλες λιπαρές ουσίες για επάλειψη από γάλα (0405): 13%

Μαργαρίνη (EX1517): 23%

Γιαούρτι απλό (σκέτο), πρόβειο ή αγελαδινό, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών και ουσιών ή αρωματισμένων (EX0403): 13%

Γιαούρτι με μέλι, με δημητριακά, με μούσλι κλπ (EX0403): 13%

Επιδόρπια γιαουρτιού με κακάο, με φρούτα, με μπισκότα, με βανίλια, με καραμέλα κλπ., (EX0403): 13%

Κεφίρ: 13%

Βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα: 13%

Κρέμες από γάλα κάθε είδους (EX0403): 13%

Ορός γάλακτος: 13%

Τυριά κάθε είδους (Δ.Κ. 0406): 13%

Αυγά πτηνών: (Δ.Κ. 0407): 13%

Μέλι φυσικό ανεξάρτητα από τη συσκευασία του (Δ.Κ. 0408): 13%

- Φυτά και άνθη. Λαχανικά, καρποί και φρούτα:

Βολβοί, κόνδυλοι, ριζώματα κλπ., φυτά φυτωρίου (Δ.Κ. 0601): 23%

Άνη, μπουκέτα, ανθοδέσμες, φυλλώματα κλπ. για διακόσμηση (0603, 0604): 23%

Άλλα φυτά ζωντανά, μοσχεύματα και μπόλια (Δ.Κ. EX1602): 13% Φύτρα
μανιταριών (Δ.Κ. EX 0602): 23%

Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι βρώσιμα, (κομμένα ή μη) όπως: πατάτες, ντομάτες, κρεμμύδια, λάχανα, μαρούλια, καρότα, αγγούρια, μελιτζάνες, αγγινάρες, σέλινο, πιπεριές, σπανάκι, κολοκύθια, όσπρια, ελιές κλπ., νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή προσωρινά διατηρημένα (Δ.Κ. 0701 έως 0713): 13%

Σαλάτες λαχανικών κομμένες και συσκευασμένες, χωρίς καμία προσθήκη ή άλλη επεξεργασία (Κεφ. 7): 13%

Σαλάτες λαχανικών κομμένες και συσκευασμένες, με προσθήκες (π.χ. σως, τυρί, αλλαντικά κλπ.) ή με άλλη επεξεργασία (EX 2106): 23%

Ρίζες μανιόκας και σαλεπιού, κόνδυλοι ηλίανθου, γλυκοπατάτες και λοιπές ρίζες και κόνδυλοι υψηλής περιεκτικότητας σε άμυλο ή ινουλίνη, σε οποιαδήποτε μορφή (Δ.Κ. 0714): 23%

Καρποί και φρούτα βρώσιμα κάθε είδους, νωπά, ξερά, αποξηραμένα ή κατεψυγμένα (Δ.Κ. 0801 έως 0813): 13%

Φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών σε οποιαδήποτε μορφή (0814): 23%

- Καφές και μπαχαρικά, δημητριακά και αλεύρι, καρποί ελαιώδεις:

Καφές, τσάι, ματέ (0901, 0902, 0903): 23%

Μπαχαρικά: πιπέρι, βανίλια, κανέλα, γαρίφαλο, μοσχοκάρυδο, γλυκάνισο, μάραθος, κύμινο, κορίανδρος, κρόκος, δάφνη, θυμάρι, κάρι κλπ. (0904 έως 0910): 23%

Δημητριακά: σιτάρι, σιμιγδάλι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, καλαμπόκι, ρύζι, σόργο, φαγόπυρο, κεχρί κλπ. (1001 έως 1008): 13%

Παρασκευάσματα διατροφής με βάση τα δημητριακά, κάθε τύπου (π.χ. ρυζόγαλο) (Κεφ. 19): 23%

Αλεύρια κάθε είδους, πληγούρια, σιμιγδάλια, σπόροι δημητριακών, βύνη, άμυλα (1101 έως 1107, EX1108): 13%

Ινουλίνη, γλουτένη (EX1108, 1109): 23%

Καρποί ελαιώδεις και άλλα σπέρματα και καρποί (Δ.Κ. 1201-1209): 23%

Αρτεμισία, βασιλικός, χαμομήλι κλπ. (1211): 23%

Χαρούπια, ζαχαρότευτλα κλπ: 23%

Άχυρα, τεύτλα, χορτονομές κλπ. (Δ.Κ. 1213, 1214): 23%

Μαστίχα και πηκτικές ύλες (Δ.Κ. 1301, 1302): 23%

Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, και άλλα λάδια αποκλειστικά από ελιές (Δ.Κ. 1509, 1510): 13%

Όλα τα λοιπά λάδια (σπορέλαιο, ηλιέλαιο, καλαμποκέλαιο, φοινικέλαιο κλπ.): 23%

- Ζάχαρη, κακάο, ψωμί, ζυμαρικά, λοιπά παρασκευάσματα διατροφής:

Ζάχαρη, λοιπά σάκχαρα κάθε είδους και μελάσες (Δ.Κ. 1701, 1702, 1703): 23%

Τσίγλες, καραμέλες, ζαχαρωτά, αμυγδαλόπαστα, κουφέτα, λουκούμια, πάστες φρούτων, ζελέδες, μαρόν-γλασέ και λοιπά ζαχαρώδη προϊόντα (Δ.Κ. 1704): 23%

Κακάο σε κάθε μορφή (σπόροι, κελύφη, σκόνη, βούτυρο, πάστα κλπ.) (Δ.Κ. 1801 έως 1805): 23%

Σοκολάτες κάθε τύπου, σοκολατάκια, καραμέλες σοκολάτας και παρόμοια είδη (Δ.Κ. 1806): 23%

Πολτοί για επάλειψη με κακάο (Δ.Κ. 1806): 23% Παρασκευάσματα για ποτά με κακάο (Δ.Κ. 1806): 23%

Παρασκευάσματα για τη διατροφή των παιδιών συσκευασμένα για τη λιανική πώληση (π.χ. βρεφικές κρέμες, πολτοί σε βαζάκια, βρεφικά παρασκευάσματα με βάση το γάλα κλπ.) (Δ.Κ. EX1901): 13%

Εκχυλίσματα βύνης (Δ.Κ. 1901): 23%

Ζυμαρικά απλά κάθε τύπου, όπως спаγγέτι, ταλιατέλες, χυλοπίτες, κοφτό μακαρονάκι, κριθαράκι, πένες, κλπ. (Δ.Κ. EX1902): 13%

Ζυμαρικά παραγεμισμένα ή αλλιώς επεξεργασμένα, όπως π.χ. τορτελίνια με κρέας ή τυρί ή σπανάκι κλπ. (Δ.Κ. EΞ1902): 23%

Ζυμαρικά με γεύσεις αλλά όχι παραγεμισμένα, π.χ. ντομάτα, καρότο ή σπανάκι (χρωματιστά) (Δ.Κ. EX1902): 13%

Αράπικο σιμιγδάλι (κους-κους) (Δ.Κ. EX1902): 23%

Νιφάδες δημητριακών τύπου κορν-φλέικς κάθε τύπου, δηλ. σε νιφάδες ή κόκκους κλπ. (Δ.Κ. EX1904): 23%

Μπάρες δημητριακών κάθε τύπου (Δ.Κ. EX1904): 23%

Πλιγούρι (Δ.Κ. EX1904): 23%

Ψωμί απλό κάθε τύπου (λευκό, μαύρο, πολύσπορο, χωριάτικο, προζύμι, καλαμποκιού κλπ.), χωρίς καρκεύματα, μη παραγεμισμένο ή αλλιώς επεξεργασμένο. Συμπεριλαμβάνεται το ψωμί που κόβεται σε φέτες και συσκευάζεται από φούρνους (δηλ. μη τυποποιημένο) χωρίς περαιτέρω επεξεργασία (Δ.Κ. EX1905): 13% (πχ τύπου τοστ)

Ψωμί σε φέτες (π.χ. τύπου τοστ) τυποποιημένο - επεξεργασμένο, κάθε τύπου (Δ.Κ. EX1905): 23%

Ψωμιά με γέμιση και καρκεύματα, π.χ. σταφιδόψωμα, ελιόψωμα, τυρόψωμα, λαδόψωμα, με παπαρουνόσπορο, κλπ. (EX1905): 23%

Όστιες και άζυμο ψωμί (Δ.Κ. EX1905): 23%

Κουλούρια ψωμιού απλά, χωρίς γέμιση ή καρκεύματα ή άλλη επεξεργασία (EX1905): 13%

Κουλούρια ψωμιού με τυρί, με σταφίδες κλπ. (Δ.Κ. EX1905): 23%

Ψωμί φρυγανισμένο (φρυγανιές) κάθε τύπου (Δ.Κ. EX1905): 23%

Γκοφρέτες, κέηκ, μπισκότα, κράκερς, πατατάκια, γαριδάκια και κάθε τύπου παρόμοια προϊόντα (Δ.Κ. EX1905): 23%

Τυρόπιτες, σπανακόπιτες, πίτες, πίτσες και παρόμοια (Δ.Κ. EX1905): 23%

Γλυκά κουταλιού, παστέλια και άλλα παρόμοια είδη με ξηρούς καρπούς, μαρμελάδες και κομπόστες φρούτων, πολτοί φρούτων, και κάθε είδους παρασκευάσματα φρούτων, καρπών και λαχανικών (Κεφ. 20): 23%

Σάλτσες, σούπες, ζωμοί και παρόμοια (Δ.Κ. 2103, 2104): 23%

Ζύμες (Δ.Κ. 2102): 23%

Βάσεις για ποτά και σιρόπια (Δ.Κ. 2106): 23%

Παγωτά (Δ.Κ. 2105): 23%

Ξίδια κάθε τύπου (Δ.Κ. 2209): 23%

Αλάτι (Δ.Κ. 2501): 23%

- Ροφήματα

Νερό, χωρίς προσθήκη γλυκαντικών, μη αρωματισμένο, μη αεριούχο (Δ.Κ. EX2201):

13%

Άλλα νερά αεριούχα, με προσθήκη γλυκαντικών ή αρωματισμένα, και αναψυκτικά κάθε τύπου (Δ.Κ.ΕΧ 2201): 23%

Χυμοί φρούτων κάθε τύπου (Δ.Κ. 2009): 23%

Έτοιμα ροφήματα κάθε τύπου, π.χ. με βάση τον καφέ, το τσάι, το γάλα, γάλα σόγιας, γάλα καρύδας κλπ. (Δ.Κ. ΕΧ2202): 23%

Μπίρα, κρασί και κάθε είδους αλκοολούχα ποτά (Δ.Κ. 2203 έως 2208): 23%

- **Φαρμακευτικά προϊόντα, ιατρικές συσκευές**

Εμβόλια και φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου (Δ.Κ. ΕΧ3002, ΕΧ3003, ΕΧ3004): 6%

Φάρμακα και εμβόλια για κτηνιατρικούς σκοπούς (Δ.Κ. ΕΧ3002, ΕΧ3003, ΕΧ3004): 13%

Γάζες, βάτες, επίδεσμοι, τσιρότα και παρόμοια είδη για ιατρικούς ή χειρουργικούς σκοπούς (Δ.Κ. 3005): 13%

Αποστειρωμένα ράμματα, αντιδραστήρια για τον προσδιορισμό των ομάδων αίματος ή για χρήση πάνω στον ασθενή, σκιατικά παρασκευάσματα, τσιμέντα για σφράγιση δοντιών ή αποκατάσταση οστών, θήκες και κουτιά-φαρμακεία, είδη για περιπτώσεις παρά φύση έδρας και παρόμοια είδη (Δ.Κ. 3006): 13%

Σερβιέτες, ταμπόν, πάνες για μωρά και παρόμοια είδη (Δ.Κ. 9619): 23%

Προφυλακτικά (Δ.Κ. ΕΧ4014): 23%

Είδη και συσκευές ορθοπεδικής και λοιπά είδη της Δ.Κ. 9021 του Δασμολογίου, πλην των μερών (Δ.Κ. ΕΧ9021): 13%

Καθετήρες, βελόνες ινσουλίνης, βελόνες τεχνητού νεφρού, σύριγγες σίτισης, ενδομήτρια αντισυλληπτικά, πιεσόμετρα ομιλούντα (Δ.Κ. ΕΧ9018): 13%

- **Έντυπα**

Βιβλία (Δ.Κ. 4901): 6%

Εφημερίδες και περιοδικά (Δ.Κ. 4902): 6%

Βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. ΕΧ4903): 6%

Φυλλάδια και άλλα έντυπα (Δ.Κ. ΕΧ4901): 23%

Λευκώματα για χρωματισμό για παιδιά (Δ.Κ. ΕΧ4903): 23%

Μουσική χειρόγραφη ή τυπωμένη (Δ.Κ. 4904): 23%

Χάρτες (Δ.Κ.4905): 23%

Όλα τα λοιπά έντυπα είδη του Κεφ. 49: 23%

- Λοιπά προϊόντα:

Απορρίμματα βιομηχανιών διατροφής, τροφές για ζώα και παρόμοια είδη (Κεφ. 23): 23%

Ραδιενεργά προϊόντα (Δ.Κ. 2844): 23% Λιπάσματα (Κεφ. 31): 23%

Μείγματα ευωδών ουσιών για τις βιομηχανίες ειδών διατροφής (Δ.Κ. EX3302): 23%

Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, παρασιτοκτόνα, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα, κάθε τύπου (Δ.Κ. EX3808): 23%

Καυσόξυλα (Δ.Κ. EX4401): 23%

Έργα τέχνης, συλλογές και αρχαιότητες (Κεφ. 97): 23%

Ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο (Δ.Κ. 2716, 2711): 13%

- Είδη για αναπήρους

Αυτοκίνητα για τη μεταφορά 10 προσώπων ή περισσότερων για μεταφορά αναπήρων (Δ.Κ. EX8702): 23%

Γραφομηχανές BRAILLE: 23%

Αμαξάκια και παρόμοια οχήματα για αναπήρους και ανταλλακτικά (Δ.Κ. 8713, EX8714): 13%

Όλα τα λοιπά είδη για αναπήρους που περιλαμβάνονταν στις παρ. 56 και 57 πρ. Παρ. III Ν.2658/87: 13%

(¹)Σημαντική επισήμανση: τα ανωτέρω παραδείγματα προϊόντων που δίνονται για σκοπούς διευκόλυνσης της εφαρμογής του νέου Παραρτήματος III Ν.2960/00, δεν είναι σε καμία περίπτωση εξαντλητικά, καθώς, ως είναι ευνόητο, το εύρος των προϊόντων που κυκλοφορούν στο εμπόριο καθώς και οι σημαντικές αλλαγές του Παραρτήματος III Ν.2960/00, καθιστούν μη εφικτή τη συμπερίληψη κάθε πιθανού είδους για το οποίο δύναται να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τον εφαρμοζόμενο συντελεστή Φ.Π.Α. Ως εκ τούτου, παρακαλούμε όπως επικοινωνείτε με τις αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες για κάθε ερώτημα σχετικά με το συντελεστή Φ.Π.Α. για το οποίο κρίνετε ότι ο παρόν πίνακας δεν μπορεί να σας συνδράμει.

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

Κατηγορία	Αριθμός	Ποσό
Α	1	100
Β	2	200
Γ	3	300
Δ	4	400
Ε	5	500
Σύνολο		1500

<http://www.taxheaven.gr>